

שנתקרא אדם, שורה בו חסד, שבחותוב (שם פט) אמרתוי עולם חסד יבנה וגו'. ולא יכול להבנות אם לא נמצא זכר ונקבה.

ובתווב (תהלים ק) וחסד ה' מעולם ועד עולם על יראיו. יראיו - כלל של אדים. דבר אחר וחסד ה' מעולם ועד עולם - אלה אוטם כהנים שבאו מצד החסד, וירושו ירשה זו שירדה מעולם שלמעלה לעולם שלמטה. על יראיו - כהנים שעולם שלמטה, שבחותוב (יקרא טז) וכפר בעדו ובعد ביתו, להתפלל בכלל של אדים. (שם) וצדקתו לבני בניים, מושום שזכה לבני בנים. אמר רבי יהודה, אם כן, מהו הצדקה? ומהשוו היה צריך לו להיות!

אמר רבי אלעזר, הינו סוד ששתנו בזאת, (בראשית ב) כי מאיש לקחה זאת. וכתווב לזאת יקרא אשא. וזו נכללה באיש, שהינו אשא. והוא נקבה. חסד זכר. ומושום אך זכר שבא מצד הלבן הנה, נקרא חסד. וזה נקראת הצדקה, שבאה מצד אדם, ומושום אך נקראת אשא. והינו מה שבחותוב הצדקה. מה זה הצדקה? הצדקה של חסד, בת זוגו, להתחבשם זה בנה. ומושום אך למדינה, כל כהן שאין לו בת זוג, אסור בעבודה, שבחותוב וכפר בעדו ובعد ביתו.

אמר רבי יצחק, מושום דלית שכינתא שרייא, שכינה שורה במי שלא נשא אשא, וכהנים צרים יותר מכל שאר העם להשות בהם שכינה. וכיון שיש שורה בהם שכינה, ושורה וכיון שיש שורה בהם שכינה, יש ריבוקה. וכתיוב, (דברים ל) תוספות אמרתוי עמא, ה' הוא דכתיב הדשות בהו שכינתא, שרייא בהו חסד, ואקרון חסידים. וביעין לברכה עצמא, ה' הוא דכתיב (תהלים קמה) וחסידיך יברכו. וכתיוב, (דברים ל) תפמיד ואורייך לאיש חסידך. ומושום דכהנא אקרוי חסיד, בפי לברכה. וביגין אך בתיב, דבר אל אהרן ועל בניו לאמר כה תפרכו. מי שפהן נקרא חסיד, ציריך לברך. ומושום אך כתוב, דבר אל אהרן ואל בניו לאמר מה תפרכו.

שריא ביה חסיד, דכתיב, (תהלים פט) אמרתוי עולם חסד יבנה וגו'. ולא יוכל לאתבנה, اي לא אשכח דבר ונוקבא.

ובתווב וחסד יי' מעולם ועד עולם על יראיו. יראיו בלבד לא לאדם. דבר אחר וחסד יי' מעולם ועד עולם, אלין איןון בהני דאות מפטרא דחסיד, ואחסינו אחסנא דא דנחתת מעולם דלעילא לעולם דלעתא. על יראיו, בהני דלעתא, דכתיב, (יקרא טז) וכפר בעדו ובعد ביתו לאתכללא בכללא לאדם. וצדקתו לבני בניים, משום דזוכה לבני בניים. אמר רבי יהודה, اي ה' כי, מהו הצדקה, והשוו מיבעי לייה.

אמר רבי אלעזר, הינו רוזא דתגינן בזאת, (בראשית ב) כי מאיש לקחה זאת. וכתויב לזאת יקרא אשא, וזו את אבלילת באיש, דהינו חסד, וזו את נוקבא. חסד דבר. ובגין אך דבר דאתמי מפטרא דחוירא דא, אקרי חסד. וזו את אתקרי צדק, דאתמי מפטרא סומקא. ובגין אך אקרי אשא. והינו דכתיב וצדקתו, מי וצדקתו. הצדקה דחסיד, בת זוגו, דאתבסקמא דא ברא. ובגין כה תנינן, כל בהן שאין לו בת זוג, אסור בעבודה, דכתיב וכפר בעדו ובعد ביתו.

אמר רבי יצחק, מושום דלית שכינתא שרייא, במאן דלא אנטיב, וכhani בעין יתר מכל שאר עמא, לאשריא בהו שכינתא. וביעין דשות בהו שכינתא, שרייא בהו חסד, ואקרון חסידים. וביעין לברכה עצמא, ה' הוא דכתיב (תהלים קמה) וחסידיך יברכו. וכתיוב, (דברים ל) תפמיד ואורייך לאיש חסידך. ומושום דכהנא אקרוי חסיד, בפי לברכה. וביגין אך בתיב, דבר אל אהרן ועל בניו לאמר כה תפרכו. מי